

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків,
конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних
джерел енергії та посилення енергетичної стійкості

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У розділі "Прикінцеві та перехідні положення" Кодексу України з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 19, ст. 74):

1) у пункті 1¹ цифри "2025" замінити цифрами "2028";

2) пункт 1⁷ викласти в такій редакції:

"1⁷. Установити, що до 1 січня 2028 року не порушуються провадження у справах про банкрутство, а порушені провадження підлягають припиненню щодо боржника – Державного підприємства "Східний гірничо-збагачувальний комбінат".

2. Розділ XII "Перехідні положення" Закону України "Про природно-заповідний фонд України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 34, ст. 502 із наступними змінами) доповнити пунктом 2 такого змісту:

"2. Установити, що на період дії воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, а також протягом одного року з дня його припинення чи скасування здійснення у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розташованих у зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення, будівництва, реконструкції, облаштування ліній електропередачі системи передачі, шириною, передбаченою проектною документацією, за інвестиційним проектом у сфері енергетики, що визначений пріоритетним для держави відповідно до розпорядчих актів Кабінету Міністрів України, є підставою для зміни функціонального зонування території, зміни меж, категорії, а також

скасування статусу відповідних територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Клопотання щодо необхідності зміни меж, категорії та скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду в такому випадку подається до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, оператором системи передачі за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління зоною відчуження і зоною безумовного (обов'язкового) відселення.

Клопотання, передбачене абзацом другим цього пункту, має містити обґрунтування щодо необхідності зміни меж, категорії та скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відомості про місцезнаходження, розміри, характер використання, картографічний матеріал, на якому відображено існуючу і проектну межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, власників та користувачів природних ресурсів.

Подання експертного висновку, передбаченого статтею 54 цього Закону, не вимагається".

3. У Законі України "Про альтернативні види палива" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 12, ст. 94 із наступними змінами):

1) частину другу статті 1 викласти в такій редакції:

"Для цілей цього Закону під нормативно визначеною обов'язковою часткою вмісту рідкого біопалива (біокомпонентів), яка застосовується з 1 липня 2026 року, розуміється вміст рідкого біопалива (біокомпонентів) у всіх обсягах бензинів автомобільних, що відпускаються з місць оптової торгівлі паливом, місць роздрібною торгівлі паливом, крім бензинів з октановим числом 98 і вище та бензинів, що поставляються для потреб Міністерства оборони України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного матеріального резерву, при якому загальний вміст біоетанолу складає понад 7 відсотків об'ємних за умови, що масова частка кисню не перевищуватиме 3,7 відсотка";

2) у статті 7¹:

абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

"отримує від суб'єкта господарювання, який здійснює діяльність з введення в обіг бензинів автомобільних, інформацію про фактичний вміст рідкого біопалива (біокомпонентів) у введених в обіг бензинах автомобільних за звітний період та про відповідність рідкого біопалива (біокомпонентів) критеріям сталості";

частину другу викласти в такій редакції:

"Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з введення в обіг бензинів автомобільних, щороку, починаючи з 2026 року, не пізніше 1 липня року, наступного за звітним календарним роком, надають адміністратору обліку

інформацію про фактичний вміст рідкого біопалива (біокомпонентів) в обсягах бензинів автомобільних, введених в обіг за звітний календарний рік, та інформацію про відповідність рідкого біопалива (біокомпонентів) критеріям сталості, в обсягах бензинів автомобільних, введених в обіг за звітний календарний рік, що формується на підставі копій сертифікатів відповідності рідкого біопалива (біокомпонентів) критеріям сталості, які надають виробники/постачальники рідкого біопалива (біокомпонентів)";

3) пункт 1⁵ розділу VI "Прикінцеві положення" викласти в такій редакції:

"1⁵. Відповідальність за правопорушення, визначені частинами першою і другою статті 14 цього Закону, вчинені в період з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу" до 1 липня 2026 року, не застосовується".

4. У Законі України "Про питну воду та питне водопостачання" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 16, ст. 112 із наступними змінами):

1) статтю 12 після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"здійснення контролю за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення".

У зв'язку з цим абзаци десятий і одинадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим і дванадцятим;

2) розділ XII "Прикінцеві положення" доповнити пунктами 1² і 1³ такого змісту:

"1². Установити, що з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості" на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування:

1) частина четверта статті 11 цього Закону застосовується в такій редакції:

"Органом державного регулювання у сфері централізованого водопостачання є національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, яка розробляє та затверджує ліцензійні умови провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, порядки (методики) формування тарифів на

послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та проводить контрольні перевірки правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення";

2) абзац дев'ятий статті 12 цього Закону застосовується в такій редакції:

"ліцензування господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. У разі якщо система централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення суб'єкта господарювання розташована в декількох населених пунктах у межах території однієї або більше областей, ліцензія на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення видається відповідним органом за місцем реєстрації суб'єкта господарювання як юридичної особи";

3) абзац одинадцятий статті 13 цього Закону застосовується в такій редакції:

"встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання і централізованого водовідведення. У разі якщо система централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення суб'єкта господарювання розташована в декількох населених пунктах у межах території однієї або більше областей, тарифи на послуги з централізованого водопостачання і централізованого водовідведення встановлюються органом місцевого самоврядування за місцем державної реєстрації суб'єкта господарювання як юридичної особи".

1³. Установити, що абзац десятий статті 12 цього Закону застосовується з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості" на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування".

5. У Законі України "Про альтернативні джерела енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155 із наступними змінами):

1) абзац шостий частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

"аукціон з розподілу квоти підтримки (аукціон) – спосіб визначення суб'єктів господарювання, які набувають право на підтримку у виробництві електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) за механізмом ринкової премії";

2) статтю 9 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"Органи місцевого самоврядування можуть забезпечувати безоплатне здійснення робіт з прокладання кабельних ліній від трансформаторних підстанцій (ТП/КТП) до місць встановлення електричних зарядних станцій потужністю до 200 кВт та розроблення необхідної для таких підключень проектно-інженерної документації. Фінансування зазначених робіт та розроблення проектно-інженерної документації може здійснюватися за рахунок коштів місцевого бюджету, а виконання може покладатися на відповідні комунальні підприємства або міські служби. Надання відповіді щодо погоджень та дозволів для реалізації таких проектів здійснюється органами місцевого самоврядування у пріоритетному порядку, з урахуванням принципів екологічної відповідальності, прозорості та публічності, але не пізніше 15 робочих днів з дня подання заявки".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

3) у статті 9³:

частини п'яту і восьму викласти в такій редакції:

"Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі:

щороку, не пізніше 1 грудня, встановлює річну квоту підтримки, графік проведення аукціонів на наступний рік, а також індикативні прогностичні показники річних квот підтримки на чотири роки, що настають за роком, на який встановлюється річна квота підтримки, але не більш як на період, визначений частиною п'ятнадцятою цієї статті. Пропозиції щодо розміру річних квот підтримки готуються оператором системи передачі з урахуванням міжнародних зобов'язань України щодо розвитку відновлюваної енергетики, енергетичної стратегії України, національного плану з енергетики та клімату, звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей, плану розвитку системи передачі та стану реалізації проектів будівництва об'єктів відновлюваної енергетики;

протягом року, на який встановлено річну квоту підтримки та графік проведення аукціонів, може прийняти рішення про встановлення додаткової річної квоти підтримки з одночасним внесенням відповідних змін до графіка проведення аукціонів";

"Річна квота підтримки розподіляється на частки за окремими альтернативними джерелами енергії:

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, розмір такої частки не може становити менше 5 відсотків;

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання та включають установку зберігання енергії, розмір такої частки не може становити менше 10 відсотків. Потужність такої установки зберігання енергії повинна становити не менше 80 відсотків суми загальної встановленої потужності генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, відповідного об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта енергетики, а ємність – не менше 2 кіловат-годин на кожний кіловат встановленої потужності зазначених генеруючих установок. Необхідною умовою такого аукціону є визначення денних часових інтервалів, протягом яких суб'єкт господарювання може набути право на підтримку для об'єкта електроенергетики або черги його будівництва (пускового комплексу) за результатами відповідного аукціону, які передбачають відсутність підтримки за механізмом ринкової премії протягом двох годин підряд у період з 10 години до 16 години;

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії вітру, розмір такої частки не може становити менше 5 відсотків;

для об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії (крім енергії вітру, енергії сонячного випромінювання, доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), розмір такої частки не може становити менше 5 відсотків";

абзац третій частини дванадцятої викласти в такій редакції:

"порядок внесення та повернення безумовної та безвідкличної банківської гарантії, фінансового забезпечення";

у частині п'ятнадцятій цифри і слово "2029 року" замінити цифрами і словом "2034 року";

абзац другий частини шістнадцятої викласти в такій редакції:

"безумовну та безвідкличну банківську гарантію або фінансове забезпечення, надані на користь гарантованого покупця";

частини сімнадцяту, дев'ятнадцяту і двадцять п'яту викласти в такій редакції:

"Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення для участі в аукціоні подається суб'єктом господарювання окремо для кожного об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта електроенергетики, щодо якого суб'єкт господарювання має намір набути право на підтримку. Розмір безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення для участі в аукціоні визначається як добуток величини потужності об'єкта електроенергетики або черги (пускового

комплексу) об'єкта електроенергетики, щодо якого суб'єкт господарювання має намір набути право на підтримку, та розміру безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення за кожний кіловат потужності, що розподіляється на аукціоні, який становить 5 євро за 1 кіловат. Фінансове забезпечення як забезпечення участі в аукціоні реалізується шляхом перерахування учасником аукціону на окремий поточний рахунок гарантованого покупця або рахунок умовного зберігання (ескроу) учасника аукціону, відкритий ним у будь-якому з банків, визначених гарантованим покупцем, гарантійного внеску в розмірі 5 євро за кожний кіловат потужності у гривневому еквіваленті за офіційним валютним курсом Національного банку України на дату перерахування гарантійного внеску. До умов договору рахунку умовного зберігання (ескроу) застосовуються ті самі вимоги, що визначені цією статтею для банківської гарантії";

"Цінова пропозиція учасника аукціону, який бере участь в аукціоні з розподілу частини квоти підтримки для об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії (крім енергії вітру, енергії сонячного випромінювання, доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), а також з енергії сонячного випромінювання, що включають установку зберігання енергії, передбачену абзацом третім частини восьмої цієї статті, не може бути вищою за 12 євроцентів за 1 кіловат-годину";

"За результатами проведених у відповідному році аукціонів з розподілу річної квоти підтримки суб'єкт господарювання самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання, з якими має спільного кінцевого бенефіціарного власника (контролера), має право отримати не більше 50 відсотків суми річної та додаткової річної квоти підтримки на відповідний рік";

абзац шостий частини тридцятої викласти в такій редакції:

"якщо за результатами аукціонів, проведених у відповідному році, суб'єкт господарювання самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання, з якими має спільного кінцевого бенефіціарного власника (контролера), набуває право на більш як на 50 відсотків суми річної та додаткової річної квоти підтримки на відповідний рік, визначених на момент оголошення аукціону";

частини тридцять другу – тридцять п'яту, тридцять дев'яту – сорок другу і сорок п'яту викласти в такій редакції:

"У разі відмови переможця аукціону або гарантованого покупця від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору про надання послуги за механізмом ринкової премії безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані переможцем для участі в аукціоні, виконуються на користь гарантованого покупця.

Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані для участі в аукціоні, повертаються суб'єктам господарювання, які за результатами аукціону не набули права на підтримку, протягом п'яти робочих днів з дати публікації в електронній торговій системі договорів, укладених між гарантованим покупцем та переможцями аукціону, але не пізніше 30 робочих днів після завершення аукціону.

Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані для участі в аукціоні, повертаються переможцю аукціону протягом п'яти робочих днів з дати публікації в електронній торговій системі договору, укладеного між гарантованим покупцем та переможцем аукціону.

До укладення договору з гарантованим покупцем переможець аукціону надає за його вибором безумовну та безвідкличну банківську гарантію або фінансове забезпечення, надані на користь гарантованого покупця як забезпечення виконання зобов'язань за договором. Розмір безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення, наданих як забезпечення виконання зобов'язань за договором, становить 10 євро за кожний кіловат потужності. Фінансове забезпечення як забезпечення виконання зобов'язань за договором реалізується шляхом перерахування учасником аукціону на окремий поточний рахунок гарантованого покупця або рахунок умовного зберігання (ескроу) переможця аукціону, відкритий ним у будь-якому з банків, визначених гарантованим покупцем, гарантійного внеску в розмірі 10 євро за кожний кіловат потужності у гривневому еквіваленті за офіційним валютним курсом Національного банку України на дату перерахування гарантійного внеску";

"Договір повинен передбачати зобов'язання переможця аукціону щодо будівництва, введення об'єкта електроенергетики в експлуатацію та приєднання об'єкта електроенергетики або черги/черг його будівництва (пускового комплексу/пускових комплексів), у тому числі що включають установку зберігання енергії (за наявності), до системи передачі або системи розподілу протягом 18 місяців з дня укладення договору – для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та протягом 36 місяців з дня укладення договору, а у випадку, якщо такий договір укладається під час дії правового режиму воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, протягом 42 місяців з дня укладення договору – для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії. Не пізніше 12 місяців із дати укладення відповідного договору суб'єкт господарювання надає гарантованому покупцю копію договору про приєднання об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, у тому числі що включає установку зберігання енергії (за наявності), до електричних мереж або договору про бронювання потужності, в межах яких переможець аукціону

зобов'язаний здійснити будівництво об'єкта електроенергетики або черги/черг його будівництва (пускового комплексу/пускових комплексів). Якщо суб'єкт господарювання надав копію договору про бронювання потужності, до закінчення строку дії такого договору він зобов'язаний надати гарантованому покупцю копію договору про приєднання відповідного об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, у тому числі що включає установку зберігання енергії (за наявності), до електричних мереж оператора системи передачі. У разі якщо суб'єкт господарювання не надав відповідні документи у встановлений цією статтею строк, договір про надання послуги за механізмом ринкової премії є недійсним, зобов'язання за безумовною та безвідкличною банківською гарантією або фінансовим забезпеченням виконуються на користь гарантованого покупця за його вимогою та використовуються гарантованим покупцем згідно з окремим рішенням Регулятора.

Суб'єкт господарювання надає гарантованому покупцю документ, що підтверджує факт надання послуги з приєднання об'єкта електроенергетики чи черги/черг його будівництва (пускового комплексу/пускових комплексів) до системи передачі або розподілу, виданий відповідно до вимог кодексу системи передачі або кодексу систем розподілу, та виданий уповноваженим органом сертифікат, що засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта електроенергетики, у тому числі черги/черг його будівництва (пускового комплексу/пускових комплексів), що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), у тому числі що включає установку зберігання енергії (за наявності), проектній документації та підтверджує його готовність до експлуатації, або зареєстровану відповідно до законодавства декларацію про готовність об'єкта до експлуатації. Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані суб'єктом господарювання як забезпечення виконання зобов'язань за договором, повертаються гарантованим покупцем протягом 10 робочих днів, за умови надання зазначених у першому реченні цієї частини документів. Зобов'язання гарантованого покупця, пов'язані з підтримкою суб'єкта господарювання, який виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, виникають з дня, наступного за днем надання суб'єктом господарювання зазначених у першому реченні цієї частини документів. Не вважається порушенням умов договору про надання послуги за механізмом ринкової премії, укладеного переможцем аукціону з гарантованим покупцем, будівництво таким переможцем відповідного об'єкта електроенергетики або черги/черг (пускового комплексу/пускових комплексів) об'єкта електроенергетики встановленою потужністю, що відрізняються не більш як на 10 відсотків від величини потужності, щодо якої такий переможець набув право на підтримку. При цьому потужність згідно з договором про приєднання об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії до електричних мереж повинна бути не меншою

за величину потужності, щодо якої такий переможець набув право на підтримку, зменшену на 10 відсотків. Послуга за механізмом ринкової премії об'єкта електроенергетики або черги/черг (пускового комплексу/пускових комплексів) об'єкта електроенергетики придбається за обсяг електричної енергії, відпущеної таким об'єктом та проданої за двосторонніми договорами, на ринку "на добу наперед", на внутрішньодобовому ринку у кожному розрахунковому періоді (годині), який не перевищує обсяг електричної енергії, що може бути відпущений відповідним об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом) згідно з величиною потужності, щодо якої такий переможець аукціону набув право на підтримку. Обсяг відпущеної та проданої такої електричної енергії у встановленому періоді (місяці) визначається за вирахуванням обсягу витрат електричної енергії на власні потреби в електричній енергії відповідного об'єкта електроенергетики згідно з показниками приладів обліку на власні потреби.

У разі якщо суб'єкт господарювання не надав документ, що підтверджує факт надання послуги з приєднання об'єкта електроенергетики чи черги його будівництва (пускового комплексу) до системи передачі або розподілу, виданий відповідно до вимог кодексу системи передачі або кодексу систем розподілу, а також сертифікат, що підтверджує готовність об'єкта до експлуатації, або декларацію про готовність об'єкта до експлуатації у встановлений цією статтею строк, договір про надання послуги за механізмом ринкової премії є недійсним, зобов'язання за безумовною та безвідкличною банківською гарантією або фінансове забезпечення виконуються на користь гарантованого покупця за його вимогою та використовуються гарантованим покупцем згідно з окремим рішенням Регулятора.

За ініціативою суб'єкта господарювання строк будівництва та введення об'єкта електроенергетики в експлуатацію може бути одноразово подовжений на 12 місяців після внесення змін до договору про надання послуги за механізмом ринкової премії та надання суб'єктом господарювання додаткової безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення у розмірі, що становить 10 євро за кожний кіловат потужності у гривневому еквіваленті за офіційним валютним курсом Національного банку України на дату видачі банківської гарантії або перерахування фінансового забезпечення";

"Строк надання підтримки становить 12 років з першого дня календарного місяця, що настає за місяцем, у якому суб'єкт господарювання надав зазначені у першому реченні частини сорокової цієї статті документи. У разі якщо об'єкт електроенергетики вводиться в експлуатацію чергами його будівництва (пусковими комплексами), на такому об'єкті має бути організований окремий комерційний облік за кожною чергою/чергами його будівництва (пусковим комплексом/пусковими комплексами), для яких строк надання підтримки застосовується окремо";

4) частини п'ятнадцяту і шістнадцяту статті 9^б викласти в такій редакції:

"Відповідно до умов договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва електропостачальник або постачальник універсальних послуг в односторонньому порядку здійснює взаємозалік вартості відпуску та відбору електричної енергії з урахуванням вартості послуг з передачі та/або розподілу електричної енергії станом на перше число календарного дня після закінчення розрахункового періоду. Договір купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва, укладений між електропостачальником або постачальником універсальних послуг та активним споживачем, якщо активним споживачем є суб'єкт господарювання, який застосовує спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, має передбачати можливість проведення розрахунків за відпущену та відібрану електричну енергію без застосування взаємозаліку.

Якщо за розрахунковий період (місяць) вартість спожитої з мережі електричної енергії перевищує вартість відпущеної електричної енергії, то різниця між вартістю спожитої та відпущеної електричної енергії підлягає сплаті активним споживачем на користь постачальника. Якщо за розрахунковий період (місяць) вартість відпущеної електричної енергії перевищує вартість спожитої електричної енергії, то різниця між вартістю відпущеної та спожитої електричної енергії підлягає сплаті постачальником на користь активного споживача у місяці, наступному за розрахунковим. У разі якщо договір купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва передбачає проведення розрахунків за відпущену та відібрану електричну енергію без застосування взаємозаліку, положення цієї частини застосовуються до сторін такого договору за їхньою згодою";

5) у статті 9⁷:

частину п'яту викласти в такій редакції:

"Інформація, що міститься в реєстрі гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, є публічною, якщо інше не передбачено законодавством. Створення, функціонування та ведення реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюється без урахування положень Закону України "Про публічні електронні реєстри";

абзац восьмий частини восьмої викласти в такій редакції:

"екологічну цінність (для гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих в Україні)";

частини п'ятнадцяту, дев'ятнадцяту – двадцять першу, двадцять четверту і двадцять сьому – двадцять дев'яту викласти в такій редакції:

"Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, проводить перевірки суб'єктів

господарювання, які провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, діяльність яких регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктів, що належать до особливої групи споживачів у розумінні Закону України "Про ринок електричної енергії", об'єкти електроенергетики або черги будівництва (пускових комплексів) яких включено до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, з метою оцінки достовірності внесених відомостей (інформації) до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, відповідно до затвердженого нею порядку";

"Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, перебувають у вільному обігу та можуть переходити у власність будь-якого учасника цивільних відносин, крім випадків обмеження їхнього обігу, визначених законом. Купівля-продаж гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюється на ринкових засадах за вільними цінами.

Виробники електричної енергії передають гарантованому покупцю в повному обсязі гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, які сформовані та видані за допомогою реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, стосовно об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів) виробників електричної енергії та генеруючих установок активних споживачів, щодо яких укладені договори про купівлю-продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом і які включені до балансуєчої групи гарантованого покупця, а також щодо яких укладено договір про надання послуги із забезпечення підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за механізмом ринкової премії. Гарантії походження, що передаються гарантованому покупцю відповідно до цієї частини, не мають вартості.

Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії на генеруючих установках приватних домогосподарств встановленою потужністю до 50 кВт, які уклали з постачальником універсальних послуг договір купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом, переходять у власність відповідного постачальника універсальних послуг в обсязі всієї відпущеної електричної енергії. Гарантія походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, є складовою купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом та включена до вартості такої електричної енергії, придбаної постачальником універсальних послуг за "зеленим" тарифом";

"Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, використовуються для розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на їхніх власних генеруючих установках, у порядку, затвердженому Національною

комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Для цілей такого розкриття використовується залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix) без урахування частки, покритої погашеними гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, який розраховується Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до затвердженої нею методики та щороку оприлюднюється на її офіційному веб-сайті";

"Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, визнає на умовах взаємності гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видані державами – членами Європейського Союзу та/або державами, які є Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства, та/або гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видані іншою державою, за умови визнання гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих такою державою, Європейським Союзом та/або Енергетичним Співтовариством.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має право відмовити у визнанні гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданої поза межами митної території України, у випадках, передбачених порядком видачі, обігу та погашення гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Якщо Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, не визнає гарантію походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видану державою – членом Європейського Союзу та/або державою, яка є Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, вона повідомляє про таку відмову Європейську Комісію та/або Секретаріат Енергетичного Співтовариства та надає відповідне обґрунтування".

6. Частина четверту, п'яту і дванадцяту статті 20 Закону України "Про теплопостачання" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 28, ст. 373 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"Тарифи на теплову енергію для суб'єктів господарювання, що здійснюють її виробництво на установках з використанням альтернативних джерел енергії, включаючи теплоелектроцентралі, теплоелектростанції та когенераційні установки, для потреб установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, а також для потреб населення встановлюються на рівні діючого для суб'єкта господарювання тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб відповідної категорії споживачів або на вибір суб'єкта господарювання відповідно до порядків (методик) формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених Кабінетом

Міністрів України або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до їх повноважень, визначених законом. У разі відсутності для суб'єкта господарювання встановленого тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, а також для потреб населення тарифи на теплову енергію встановлюються на рівні середньозваженого тарифу на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб відповідної категорії споживачів або на вибір суб'єкта господарювання відповідно до порядків (методик) формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених Кабінетом Міністрів України або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до їх повноважень, визначених законом.

Тарифи на виробництво теплової енергії для потреб установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, а також для потреб населення визначаються для суб'єктів господарювання, що здійснюють виробництво теплової енергії на установках з використанням альтернативних джерел енергії, включаючи теплоелектроцентралі, теплоелектростанції та когенераційні установки, як різниця між середньозваженим тарифом на теплову енергію і тарифами на транспортування та постачання теплової енергії, що визначаються на рівні діючих для суб'єкта господарювання тарифів на транспортування та постачання теплової енергії, виробленої з використанням природного газу, для потреб відповідної категорії споживачів або на вибір суб'єкта господарювання відповідно до порядків (методик) формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених Кабінетом Міністрів України або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до їх повноважень, визначених законом. У разі відсутності для суб'єкта господарювання встановлених тарифів на транспортування та постачання теплової енергії, виробленої з використанням природного газу, для потреб відповідної категорії споживачів тарифи на транспортування та постачання теплової енергії визначаються на рівні середньозважених тарифів на транспортування та постачання теплової енергії";

"Якщо уповноважений орган протягом 30 календарних днів з дня надходження заяви не встановлює розмір тарифу, розрахованого відповідно до частини четвертої та/або п'ятої цієї статті або відповідно до порядків (методик) формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених Кабінетом Міністрів України або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до їх повноважень, визначених законом, або не надає вмотивовану відмову у його встановленні, вважається, що суб'єкту господарювання, що здійснює виробництво теплової енергії на установках з використанням альтернативних джерел енергії, включаючи

теплоелектроцентралі, теплоелектростанції та когенераційні установки, встановлено розмір тарифу, розрахований таким суб'єктом господарювання відповідно до частини четвертої та/або п'ятої цієї статті або відповідно до порядків (методик) формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, затверджених Кабінетом Міністрів України або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до їх повноважень, визначених законом, та поданий у заяві. Копія заяви (опису документів) з відміткою про дату їх надходження є підтвердженням подання до уповноваженого органу заяви та розрахунків розміру тарифу".

7. Статтю 21 "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158 із наступними змінами) доповнити пунктом 7² такого змісту:

"7². Установити, що з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості" на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування положення пункту 7 частини другої статті 2 цього Закону не застосовується".

8. Главу 3 розділу III Закону України "Про ринок природного газу" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 27, ст. 234 із наступними змінами) доповнити статтею 18² такого змісту:

"Стаття 18². Правила щодо визначення якості природного газу

1. Правила щодо визначення якості природного газу затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в нафтогазовому комплексі.

2. Правила щодо визначення якості природного газу, зокрема, містять такі положення:

1) норми якості, фізико-хімічні та інші характеристики природного газу, що допускається до транспортування газотранспортною системою, розподіляється системами оператора газорозподільних систем, закачується/відбирається до/з підземних сховищ газу оператора підземних сховищ газу, зріджується та регазифікується установками зрідженого природного газу;

2) вимоги до складення маршрутів переміщення природного газу газотранспортною/газорозподільною системами;

3) умови проведення процедури контролю якості за фізико-хімічними показниками природного газу, зокрема порядок, періодичність її проведення, суб'єкти, відповідальні за забезпечення здійснення контролю якості за фізико-хімічними показниками природного газу, а також документальне оформлення результатів проведеної процедури;

4) права і обов'язки суб'єктів ринку природного газу щодо забезпечення відповідності якості природного газу під час введення в обіг та надання на ринку;

5) вирішення спірних питань щодо відповідності природного газу вимогам до якості природного газу, встановленим правилам щодо визначення якості природного газу;

6) відповідальність за недотримання правил щодо визначення якості природного газу".

9. У розділі XIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами):

1) у пункті 1² цифри "2025" замінити цифрами "2028";

2) пункти 1⁴ і 1⁵ викласти в такій редакції:

"1⁴. Установити, що до 1 січня 2028 року:

зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та кошти) у виконавчих провадженнях, за якими боржником є Державне підприємство "Східний гірничо-збагачувальний комбінат" (крім рішень про виплату заробітної плати, вихідної допомоги, інших виплат (компенсацій), що належать працівнику у зв'язку з трудовими відносинами, про відшкодування матеріальної (майнової) шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю, про стягнення аліментів, про стягнення заборгованості із сплати внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування і заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування);

підлягають зняттю накладені арешти на кошти та/або майно Державного підприємства "Східний гірничо-збагачувальний комбінат".

1⁵. Установити, що до 1 січня 2027 року:

зупиняється вчинення виконавчих дій та заходів примусового виконання рішень (у тому числі накладення арешту на майно та кошти) у виконавчих провадженнях, за якими боржниками є оператори системи розподілу, що здійснюють розподіл електричної енергії на територіях ліцензованої діяльності, до складу яких входять території, на яких велися бойові дії станом на 31 грудня 2023 року, або території, тимчасово окуповані Російською Федерацією станом на 31 грудня 2023 року, відповідно до переліку, затвердженого центральним

органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України, щодо заборгованості, яка утворилася перед Державним підприємством "Енергоринок";

підлягають зняттю накладені арешти на кошти та/або майно операторів системи розподілу, що здійснюють розподіл електричної енергії на територіях ліцензованої діяльності, до складу яких входять території, на яких велися бойові дії станом на 31 грудня 2023 року, або території, тимчасово окуповані Російською Федерацією станом на 31 грудня 2023 року, відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України, щодо заборгованості, яка утворилася перед Державним підприємством "Енергоринок".

10. У Законі України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 51, ст. 833 із наступними змінами):

1) у статті 17:

частину першу доповнити пунктом 14¹ такого змісту:

"14¹) проводить контрольні перевірки правильності встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення";

частину другу доповнити пунктом 10¹ такого змісту:

"10¹) затверджувати та вносити зміни, з метою набуття Україною повноправного членства в Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies, AIB), до протоколу домену України – документа, який визначає процедуру функціонування системи видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на території України, у межах якої здійснюються видача, обіг та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, з урахуванням вимог Асоціації органів-емітентів";

2) розділ IV "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктами 3³ і 3⁴ такого змісту:

"3³. Установити, що з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості" на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування:

абзац третій пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону застосовується в такій редакції:

"діяльності у сфері централізованого водопостачання та водовідведення відповідно до закону";

абзац перший частини четвертої статті 22 цього Закону застосовується в такій редакції:

"4. Регулятор застосовує штрафні санкції до суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, у розмірах, встановлених цим Законом, законами України "Про ринок електричної енергії", "Про природні монополії", "Про ринок природного газу", "Про теплопостачання", "Про енергетичну ефективність".

3⁴. Установити, що пункт 14¹ частини першої статті 17 цього Закону застосовується з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості" на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування".

11. У частинах першій і другій статті 1 Закону України "Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 22, ст. 258 із наступними змінами) цифри і слова "1 січня 2026 року" замінити цифрами і словами "1 січня 2028 року".

12. У Законі України "Про ринок електричної енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27–28, ст. 312 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

доповнити пунктом 16² такого змісту:

"16²) гнучке приєднання – приєднання електроустановок до системи передачі або системи розподілу, що включає умови обмеження дозволеної потужності, а також заходи контролю такого обмеження. Дозволена потужність при гнучкому приєднанні може бути частково гарантованою, тобто доступною до використання у будь-який період часу";

пункти 21, 40, 70 і 110 викласти в такій редакції:

"21) дозволена потужність – максимальна величина потужності, дозволена до використання (відбору та/або відпуску) за кожним об'єктом користувача системи відповідно до умов договору, набутого на підставі виконання договору про приєднання або у результаті набуття права власності чи користування на об'єкт (об'єкти)";

"40) користувачі системи передачі/розподілу (далі – користувачі системи) – фізичні особи, у тому числі фізичні особи – підприємці, або юридичні особи, які відпускають або відбирають електричну енергію до/з системи передачі/розподілу або використовують системи передачі/розподілу для передачі/розподілу електричної енергії";

"70) приєднання електроустановки (далі – приєднання) – надання замовнику оператором системи передачі або оператором системи розподілу послуги із створення технічної можливості для відбору та/або відпуску в точці приєднання електроустановки замовника відповідної потужності з/до електричних мереж системи передачі або системи розподілу (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності";

"110) несанкціонований відбір електричної енергії – відбір електричної енергії за відсутності укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії, відповідно до якого в установленому порядку здійснюється постачання електричної енергії споживачу у розрахунковому періоді, або за наявності попередження про припинення постачання електричної енергії, наданого споживачу після дати, зазначеної в такому попередженні (за умови, що такі заходи не припинені рішенням суду), або у разі самовільного підключення до електричних мереж оператора системи передачі або розподілу поза розрахунковим засобом комерційного обліку споживача";

2) в абзаці першому частини шостої статті 2 слова "умови та порядок приєднання до системи передачі/розподілу, характеристики" замінити словами "умови та порядок приєднання до системи передачі/розподілу, у тому числі порядок гнучкого приєднання та його особливості, характеристики";

3) у частині другій статті 6:

пункт 6 доповнити словами "а також умов гнучкого приєднання";

пункт 7 доповнити словами "зокрема щодо забезпечення гнучкості електричної мережі";

4) у статті 21:

доповнити частиною 10¹ такого змісту:

"10¹. Замовник послуги з приєднання до електричних мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу (у разі якщо замовник послуги з приєднання до електричних мереж оператора системи розподілу виявив бажання бути виконавцем робіт з проектування електричних мереж, будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт із створення потужності) на підставі розробленої проектної документації має право запропонувати оператору системи передачі або оператору системи розподілу використання гнучкого приєднання, як альтернативний захід реконструкції та/або будівництва мереж зовнішнього живлення, для забезпечення приєднання замовника.

Оператор системи передачі та/або оператор системи розподілу у такому разі не має права відмовити замовнику у гнучкому приєднанні.

При гнучкому приєднанні в точці приєднання мають бути встановлені технічні засоби для автоматичного відключення електроустановок або зниження їх навантаження до рівня величин відповідно дозволеної потужності відпуску та/або відбору електричної енергії у разі перевищення відповідних величин дозволеної потужності.

У разі якщо гнучке приєднання здійснено на тимчасовій основі на період до збільшення пропускної спроможності мереж, очікувана дата надання доступу до всієї замовленої до приєднання потужності на постійній основі визначається відповідно до схваленого Регулятором плану розвитку системи передачі або системи розподілу, якщо такі рішення вже передбачені у плані розвитку системи передачі/розподілу на момент звернення про приєднання або в інший спосіб, визначений кодексом системи передачі та кодексом систем розподілу";

частину 12¹ викласти в такій редакції:

"12¹. Замовник, що має намір виробляти електричну енергію та/або зберігати енергію, та/або споживати електричну енергію, має право приєднувати в одній точці приєднання електроустановки, призначені для виробництва електричної енергії з будь-яких джерел енергії та/або для зберігання енергії, та/або споживання електричної енергії.

Зазначене право в частині приєднання додаткових електроустановок, призначених для виробництва електроенергії, не поширюється на ті об'єкти електроенергетики або черги їх будівництва (пускові комплекси) виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії, щодо яких застосовуються механізми стимулювання, передбачені статтями 9¹, 9² Закону України "Про альтернативні джерела енергії", або об'єкти електроенергетики чи черги їх будівництва (пускові комплекси), які виключені з балансуєчої групи гарантованого покупця відповідно до частини 4¹ статті 71 цього Закону та щодо яких укладено договір з гарантованим покупцем про надання послуги за механізмом ринкової премії, за умови що таке приєднання призводить до збільшення потужності об'єктів електроенергетики або черги їх будівництва (пускові комплекси), щодо яких застосовуються механізми стимулювання.

Встановлена потужність електроустановок такого замовника може перевищувати величину його дозволеної потужності.

Потужність відпуску електричної енергії до мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу такого замовника не повинна перевищувати величину його дозволеної потужності відпуску в точці приєднання.

Потужність відбору електричної енергії з мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу такого замовника не повинна перевищувати величину його дозволеної потужності відбору в точці приєднання.

Приєднання електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії та/або для зберігання енергії, виробника електричної енергії (суб'єкта господарювання, що має намір виробляти електричну енергію), оператора установки зберігання енергії (суб'єкта господарювання, що має намір зберігати енергію), призначених для споживання електричної енергії (суб'єкта господарювання, що має намір споживати електричну енергію) до електричних мереж іншого виробника електричної енергії та/або оператора установки зберігання енергії, та/або споживача електричної енергії, електроустановки якого приєднані до мереж оператора системи передачі та/або оператора системи розподілу, здійснюється в порядку, визначеному Регулятором, з урахуванням таких умов:

1) сумарна встановлена потужність електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії, для зберігання енергії та для споживання електричної енергії, може перевищувати величину дозволеної потужності в точці приєднання;

2) потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії в мережі оператора системи передачі або оператора системи розподілу або відбір з мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу такими електроустановками, не може перевищувати величин дозволеної потужності відбору та/або відпуску в точці приєднання;

3) забезпечення окремого обліку електричної енергії електроустановками (групами електроустановок), що належать різним виробникам, операторам установок зберігання енергії, споживачам відповідно до вимог кодексу комерційного обліку;

4) для цілей визначення обов'язку отримання ліцензії з виробництва електричної енергії або із зберігання енергії, у разі приєднання до електричної мережі одного суб'єкта господарювання електроустановок інших суб'єктів господарювання, враховується сумарна встановлена потужність усіх електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії або зберігання енергії, приєднаних до електричних мереж такого суб'єкта господарювання, розміщених на одній площадці вимірювання, незалежно від їх власника";

абзац перший частини тринадцятої викласти в такій редакції:

"13. За зверненням замовника оператор системи розподілу або оператор системи передачі забезпечує безоплатну видачу технічних умов на приєднання, що враховують замовлену потужність для відбору та/або відпуску в точці приєднання електроустановки замовника та містять вимоги щодо";

у частині п'ятнадцятій:

абзац третій викласти в такій редакції:

"складову плати за приєднання потужності (враховуючи потужність відбору та/або відпуску, що створюється), яка визначається як добуток величини додатково замовленої до приєднання потужності відбору та/або відпуску та ставки плати за нестандартне приєднання потужності";

доповнити абзацом шостим такого змісту:

"Розрахунок плати за гнучке приєднання визначається відповідно до методики (порядку) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу";

5) статтю 22 доповнити частиною 2¹ такого змісту:

"2¹. У разі недостатньої пропускнуої спроможності електричних мереж за зверненням замовника може бути здійснено його гнучке приєднання. При гнучкому приєднанні обмеження в доступі до електричних мереж застосовується на постійній або тимчасовій основі відповідно до укладених договорів";

б) частини п'яту і шосту статті 25 викласти в такій редакції:

"5. Виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) мають право здійснювати електрозабезпечення електроустановок власного споживання, не пов'язаних з виробництвом електричної енергії, що розташовані з ними на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі (а у разі виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу – також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж, та/або лінії електропередачі), електричними мережами внутрішнього електрозабезпечення, за умови організації комерційного обліку та об'єднання їх однією площадкою вимірювання. Вимоги щодо організації комерційного обліку електричної енергії на об'єктах, що об'єднані однією площадкою вимірювання, у межах цієї площадки вимірювання, визначення обсягів спожитої/відпущеної електричної енергії (сальдування) на таких площадках вимірювання встановлюються кодексом комерційного обліку. Електричні мережі внутрішнього електрозабезпечення, що з'єднують генеруючий об'єкт виробника з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з електроустановками власного споживання, не пов'язаними з виробництвом електричної енергії, що розташовані з ним на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі (а у разі виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу – також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою

земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж, та/або лінії електропередачі), не вважаються прямою лінією. Електрична енергія, спожита електроустановками власного споживання, не пов'язаними з виробництвом електричної енергії, через електричні мережі внутрішнього електрозабезпечення, у відносинах виробника електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з іншими учасниками ринку, зокрема із гарантованим покупцем, вважається спожитою на власні потреби таким об'єктом електроенергетики. Особливості приєднання електроустановок власного споживання виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) та особливості й обмеження щодо приєднання до таких електроустановок інших споживачів визначаються Регулятором.

6. Виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) мають право здійснювати електрозабезпечення електроустановок пов'язаних осіб, що розташовані з ними на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі (а у разі виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу – також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж, та/або лінії електропередачі), за умови організації комерційного обліку та відсутності встановлених на об'єктах таких пов'язаних осіб генеруючих установок. Електричні мережі, що з'єднують генеруючий об'єкт виробника з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з такими електроустановками пов'язаних осіб, не вважаються прямою лінією. Такі електроустановки пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) можуть бути приєднані до електричних мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу та повинні мати окремі точки комерційного обліку. Одночасне живлення таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) від об'єкта генерації таких виробників та мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу не допускається. Зміна джерела живлення таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-,

міні- та малими гідроелектростанціями) дозволяється з початку наступної розрахункової доби, якщо така зміна не пов'язана з обмеженням та/або аварійним припиненням розподілу або передачі електричної енергії оператором системи протягом поточної доби чи з аварійними зупинками такого об'єкта генерації протягом поточної доби. Технічні вимоги щодо відокремлення електричних мереж пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), зокрема вимоги щодо встановлення автоматичного обладнання щодо такого відокремлення, від мереж оператора системи передачі та/або мереж оператора системи розподілу встановлюються відповідним оператором системи передачі або оператором системи розподілу згідно з кодексом системи передачі або кодексом систем розподілу. Електрична енергія, спожита з електричних мереж виробника електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) пов'язаними особами, що розташовані з ними на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі (а у разі виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу – також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж, та/або лінії електропередачі), у відносинах виробника електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з іншими учасниками ринку, зокрема із гарантованим покупцем, вважається спожитою на власні потреби такого виробника. Заборонено здійснювати електрозабезпечення таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями):

без технічних засобів, що унеможливають одночасне живлення електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії від об'єкта генерації таких виробників та мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу;

без організації комерційного обліку електричної енергії. Порядок приєднання таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) до електричних мереж таких виробників, порядок обліку та продажу електричної енергії, виробленої такими виробниками, порядок зміни джерела живлення таких електроустановок, особливості й обмеження щодо приєднання до таких електроустановок інших споживачів визначаються Регулятором. Електрозабезпечення електроустановок пов'язаних осіб виробниками електричної енергії у випадках, передбачених частинами п'ятою і шостою цієї статті, не є постачанням електричної енергії

споживачу в розумінні цього Закону та не потребує від такого виробника отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу”;

7) у статті 30:

абзац третій частини першої замінити двома новими абзацами такого змісту:

“Крім випадків, визначених частиною восьмою статті 71 цього Закону, виробник має право здійснювати відбір електричної енергії установкою зберігання енергії від власних генеруючих установок та/або з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі у місці провадження ліцензованої діяльності з виробництва без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності із зберігання енергії, якщо в будь-який момент часу сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж виробника в мережі оператора системи розподілу чи оператора системи передачі в точці приєднання, не перевищує існуючої дозволеної потужності відпуску електроустановок такого виробника в точці приєднання та за наявності окремого комерційного обліку електричної енергії, перетікання якої здійснюється до/з установки зберігання енергії, відповідно до вимог кодексу комерційного обліку.

Дозволена потужність відбору з мережі оператора системи розподілу чи оператора системи передачі виробника визначається відповідно до кодексу системи передачі та кодексу систем розподілу. У разі необхідності збільшення дозволеної потужності відбору з мережі оператора системи розподілу чи оператора системи передачі та/або відпуску в мережу оператора системи розподілу чи оператора системи передачі в точці приєднання виробник отримує послугу з приєднання в порядку, встановленому статтею 21 цього Закону”;

доповнити частиною восьмою такого змісту:

“8. При здійсненні відбору електричної енергії установкою зберігання енергії з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі виробник електричної енергії сплачує плату за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за точкою комерційного обліку відповідної установки зберігання енергії, яка розраховується на обсяг абсолютної величини різниці між місячним відбором електричної енергії установкою зберігання енергії з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі та місячним відпуском в мережі оператора системи розподілу чи оператора системи передачі електричної енергії, раніше відібраної з мережі установкою зберігання енергії, за відповідними тарифами, на умовах, визначених кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу та правилами роздрібного ринку електричної енергії”;

8) у статті 30¹:

частину першу доповнити абзацами третім – п'ятим такого змісту:

"Ліцензія на право провадження господарської діяльності із зберігання енергії видається, виходячи із величини встановленої потужності об'єкта електроенергетики, і не залежить від величини потужності, замовленої до приєднання відповідно до технічних умов на приєднання та договору про приєднання, або величин дозволених потужностей за даним об'єктом. Діяльність суб'єктів господарювання із зберігання енергії підлягає ліцензуванню, якщо встановлена потужність установок зберігання енергії на одній площадці вимірювання перевищує 5 МВт.

Відпуск електричної енергії в мережу та/або відбір електричної енергії з мережі установкою зберігання енергії може здійснюватися виключно в межах величини дозволеної потужності відбору та/або відпуску в точці приєднання даного об'єкта.

Оператор установки зберігання енергії має право використовувати електроустановки, призначені для виробництва електричної енергії, відповідно до вимог ліцензійних умов провадження господарської діяльності із зберігання енергії у місці провадження ліцензованої діяльності із зберігання енергії без отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії, якщо в будь-який момент сумарна потужність, з якою здійснюється відпуск електричної енергії з мереж оператора установки зберігання енергії в мережі оператора системи розподілу чи оператора системи передачі або відбір з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі до мереж оператора установки зберігання енергії, не перевищує існуючої дозволеної потужності відбору та відпуску електроустановок такого оператора установки зберігання енергії в точці приєднання та за наявності окремого комерційного обліку електричної енергії, перетікання якої здійснено як до, так і з установки зберігання енергії відповідно до вимог кодексу комерційного обліку";

частину восьму доповнити абзацом другим такого змісту:

"Для нарахування вартості зазначених у цій частині послуг при визначенні обсягів відбору та обсягів відпуску електричної енергії установкою зберігання енергії враховуються виключно обсяги відбору електричної енергії із зовнішньої мережі в точці (точках) приєднання об'єкта та обсяги відпуску електричної енергії у зовнішню мережу в точці (точках) приєднання об'єкта";

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"9. Оператор установки зберігання енергії має право здійснювати електрозабезпечення електроустановок споживача, що мають спільну точку приєднання до мереж оператора системи розподілу або оператора системи передачі, за умови організації комерційного обліку відповідно до вимог кодексу комерційного обліку. Продаж такому споживачу електричної енергії від такого

оператора установки зберігання енергії здійснюється за договором купівлі-продажу та не потребує отримання ліцензії на постачання електричної енергії";

9) пункт 17¹ частини третьої статті 33 викласти в такій редакції:

"17¹) припиняти у порядку, визначеному кодексом системи передачі та правилами роздрібного ринку, без попередження споживача електроживлення електроустановки у разі несанкціонованого відбору електричної енергії";

10) у пункті 17 частини третьої статті 46 слова "визначеному кодексом систем розподілу та правилами роздрібного ринку, електроживлення" замінити словами "визначеному кодексом систем розподілу та правилами роздрібного ринку, без попередження споживача електроживлення";

11) частину третю статті 58 доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

"5¹) припинити відбір електричної енергії у разі отримання від оператора системи передачі, оператора системи розподілу, електропостачальника, постачальника "останньої надії" попередження про припинення постачання або розподілу (передачі) електричної енергії з дати, зазначеної в такому попередженні";

12) пункт 4 частини п'ятої статті 63 викласти в такій редакції:

"4) купувати електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує величину, визначену для відповідних категорій генеруючих установок приватних домогосподарств відповідно до частини двадцять третьої статті 9¹ Закону України "Про альтернативні джерела енергії", за "зеленим" тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії такими приватними домогосподарствами, а вироблену з енергії сонячного випромінювання – лише у період з 4 години до 23 години з 1 квітня по 31 жовтня та з 6 години до 21 години з 1 листопада по 31 березня (крім електричної енергії, відпущеної з установки зберігання енергії), та у кожному розрахунковому періоді здійснювати пріоритетну оплату її вартості";

13) у статті 65:

абзаци перший і другий частини другої викласти в такій редакції:

"2. Гарантований покупець зобов'язаний купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, всю відпущену електричну енергію, вироблену на включених до складу балансуєної групи гарантованого покупця об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), зокрема відпущену з установки зберігання енергії у складі таких об'єктів (у разі якщо електрична енергія, що відбирається, зберігається і відпускається такою установкою, вироблена з альтернативних джерел енергії), за встановленим їм "зеленим" тарифом з урахуванням надбавки до нього протягом всього строку застосування "зеленого" тарифу, обсяг якої не перевищує обсяг електричної

енергії, який може бути відпущений відповідним об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом) у кожному розрахунковому періоді (годині), згідно із встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання, зазначеною в ліцензії на виробництво електричної енергії, а вироблену з енергії сонячного випромінювання – лише у період з 4 години до 23 години з 1 квітня по 31 жовтня та з 6 години до 21 години з 1 листопада по 31 березня (крім електричної енергії, відпущеної з установки зберігання енергії у складі такого об'єкта). При цьому в кожному розрахунковому періоді (місяці) обсяг відпуску електричної енергії, виробленої на об'єкті електроенергетики або черзі його будівництва (пусковому комплексі) з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), визначається за вирахуванням обсягу витрат електричної енергії на власні потреби в електричній енергії відповідного об'єкта згідно з показниками приладів обліку на власні потреби.

У разі перевищення обсягу електричної енергії, який може бути відпущений об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом), у кожному розрахунковому періоді (годині) згідно із встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання, зазначеною в ліцензії на виробництво електричної енергії суб'єкта господарювання, якому встановлено "зелений" тариф, а також у разі відпуску електричної енергії об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом), що здійснюють виробництво електричної енергії з енергії сонячного випромінювання та якому встановлено "зелений" тариф, у період з 4 години до 23 години з 1 квітня по 31 жовтня та з 6 години до 21 години з 1 листопада по 31 березня (крім електричної енергії, відпущеної з установки зберігання енергії у складі такого об'єкта), гарантований покупець здійснює придбання обсягу такого перевищення за ціною вартості позитивного небалансу, яка склалася за відповідний розрахунковий період (годину), відповідно до правил ринку";

у частині четвертій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"4. Гарантований покупець зобов'язаний придбавати у суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, якщо такий об'єкт електроенергетики або черга будівництва (пусковий комплекс) такого виробника не перебуває у балансуючій групі гарантованого покупця та у суб'єктів господарювання, які за результатами аукціону набули право на підтримку, послугу за механізмом ринкової премії протягом всього строку застосування "зеленого" тарифу суб'єктами господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, або строку дії підтримки суб'єктів господарювання, які за результатами аукціону набули право на підтримку, за умови що такі суб'єкти господарювання уклали з гарантованим покупцем договір про надання послуги за механізмом ринкової премії. Послуга придбається за обсяг електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії

(а з використанням гідроенергії – виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), а вироблену з енергії сонячного випромінювання – лише у період з 4 години до 23 години з 1 квітня по 31 жовтня та з 6 години до 21 години з 1 листопада по 31 березня (крім електричної енергії, відпущеної з установки зберігання енергії у складі такого об'єкта) та проданої за двосторонніми договорами, на ринку "на добу наперед", на внутрішньодобовому ринку у кожному розрахунковому періоді (годині), який не перевищує обсяг електричної енергії, що може бути відпущений відповідним об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом), згідно із встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання, зазначеною в ліцензії на виробництво електричної енергії. Обсяг виробленої та проданої такої електричної енергії у встановленому періоді (місяці) визначається за вирахуванням обсягу витрат електричної енергії на власні потреби в електричній енергії відповідного об'єкта електроенергетики згідно з показниками приладів обліку на власні потреби";

абзац дев'ятий виключити;

14) пункт 6 частини другої статті 66 викласти в такій редакції:

"6) виробники електричної енергії (крім виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах розподіленої генерації, виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) здійснюють продаж електричної енергії за двосторонніми договорами виключно на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджує Кабінет Міністрів України. Виробники, що здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах розподіленої генерації, виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) мають право здійснювати продаж електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах на добровільних засадах";

15) у частині восьмій статті 71:

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"При здійсненні відбору електричної енергії установкою зберігання енергії з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі виробники електричної енергії, яким встановлено "зелений" тариф та об'єкти яких не включені до складу балансуєчої групи гарантованого покупця, сплачують плату за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за точкою комерційного обліку відповідної установки зберігання енергії, яка розраховується на обсяг абсолютної величини різниці між місячним відбором електричної енергії установкою зберігання енергії з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі та місячним відпуском в мережі оператора системи розподілу чи оператора системи передачі електричної енергії, раніше відібраної з мережі установкою зберігання енергії, за відповідними

тарифами, на умовах, визначених кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу та правилами роздрібного ринку електричної енергії".

У зв'язку з цим абзаци шостий і сьомий вважати відповідно абзацами сьомим і восьмим;

після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

"При здійсненні відбору електричної енергії установкою зберігання енергії з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі виробники електричної енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку, та виробники електричної енергії, які не мають права на підтримку, сплачують плату за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за точкою комерційного обліку відповідної установки зберігання енергії, яка розраховується на обсяг абсолютної величини різниці між місячним відбором електричної енергії установкою зберігання енергії з мереж оператора системи розподілу чи оператора системи передачі та місячним відпуском в мережі оператора системи розподілу чи оператора системи передачі електричної енергії, раніше відібраної з мережі установкою зберігання енергії, за відповідними тарифами, на умовах, визначених кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу та правилами роздрібного ринку електричної енергії".

У зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом дев'ятим;

16) у розділі XVII "Прикінцеві та перехідні положення":

в абзаці третьому пункту 9 слова і цифри "до 1 квітня 2025 року" замінити словами і цифрами "до 1 квітня 2026 року";

доповнити пунктом 11⁶ такого змісту:

"11⁶. Зупинити на 2025 рік дію частин першої – п'ятої статті 43 цього Закону.

Установити, що тимчасово, у зв'язку з введенням Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, воєнного стану в Україні, кошти, отримані оператором системи передачі від розподілу пропускної спроможності міждержавного перетину у період з 1 січня 2025 року по 31 грудня 2025 року, використовуються для таких цілей:

10 відсотків – на гарантування фактичної наявності розподіленої пропускної спроможності, технічного обслуговування та збільшення пропускної спроможності шляхом здійснення інвестицій у систему передачі, погашення заборгованості за договорами з доступу до пропускної спроможності міждержавного перетину;

40 відсотків – на погашення заборгованості оператора системи передачі, що сформувався на балансуєчому ринку, із забезпеченням оплати кожному постачальнику послуг з балансування та кожній стороні, відповідальній за баланс, пропорційно до заборгованості, що існує перед ними. При цьому суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність з виробництва електричної енергії на теплових електростанціях або теплоелектроцентралях, зобов'язані спрямувати кошти, отримані відповідно до цього абзацу, на закупівлю вугільної продукції та/або природного газу, та/або мазуту чи на проведення ремонтних робіт генеруючих потужностей з метою забезпечення опалювального сезону 2025/2026 років;

40 відсотків – на погашення заборгованості оператора системи передачі перед гарантованим покупцем за надані послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел. Гарантований покупець зобов'язаний перерахувати кошти, отримані відповідно до цього абзацу, суб'єкту господарювання, який здійснює виробництво електричної енергії на атомних електростанціях, та суб'єктам господарювання, що входять або входили у попередні періоди до складу балансуєчої групи гарантованого покупця, пропорційно до заборгованості, що існує перед ними;

10 відсотків – на покриття витрат та погашення заборгованості оператора системи передачі перед постачальниками універсальних послуг за договорами про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел з постачальником універсальних послуг з метою подальшої оплати постачальниками універсальних послуг електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств з використанням альтернативних джерел енергії.

Розподіл доходів від управління обмеженнями, у тому числі в разі відсутності спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності, узгоджується оператором системи передачі із заінтересованими операторами енергосистем суміжних держав та погоджується Регулятором. Сума доходу від управління обмеженнями, у тому числі в разі відсутності спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності, що може бути розподілена на користь оператора системи передачі суміжної держави, не може перевищувати 50 відсотків коштів, отриманих оператором системи передачі від розподілу пропускної спроможності відповідних напрямів міждержавного перетину суміжної держави";

в абзаці четвертому пункту 13 слова "семи років" замінити словами "десяти років";

доповнити пунктом 13⁶ такого змісту:

"13⁶. Тимчасово, на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом одного року після його припинення чи

скасування, оператор системи передачі формує, підтримує в актуальному стані та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті реєстр об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією.

Протягом 30 календарних днів з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості" центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у паливно-енергетичному комплексі, створити Спеціальну Комісію із залученням представників Регулятора, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої Російською Федерацією території України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, оператора системи передачі, операторів системи розподілу, територія ліцензованої діяльності яких була окупована або є тимчасово окупованою, Служби безпеки України (далі – Спеціальна Комісія).

Спеціальна Комісія має в термін 45 календарних днів з дати її створення затвердити перелік об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовувалися або розташовані на територіях, тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначити час припинення та відновлення відпуску електричної енергії в контрольовану частину об'єднаної енергосистеми України такими об'єктами електроенергетики та надати його для включення до реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією.

До реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією, оператором системи передачі на підставі рішення Спеціальної Комісії вносяться відомості про:

об'єкти електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції)

та які здійснювали або здійснюють виробництво електричної енергії на територіях, що були тимчасово окуповані Російською Федерацією;

дати тимчасової окупації Російською Федерацією територій, на яких розташовувалися такі об'єкти електроенергетики, та дати їх деокупації Збройними Силами України;

час припинення та відновлення відпуску електричної енергії в контрольовану частину об'єднаної енергосистеми України такими об'єктами електроенергетики.

Оператор системи передачі зберігає достовірні та верифіковані технічні відомості та іншу вичерпну інформацію, що надана Спеціальною Комісією, а в подальшому надану учасниками ринку, що підтверджує факти відсутності відпуску електричної енергії в об'єднану енергосистему України.

Оператор системи передачі на основі наданої інформації приймає рішення про включення або виключення об'єкта електроенергетики з реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією:

з дня, наступного за днем у встановленому законодавством порядку фіксації початку або закінчення тимчасової окупації території України, на якій розташований об'єкт електроенергетики;

з дня, наступного за днем отримання від операторів систем відомостей про припинення або початок відпуску електричної енергії в контрольовану частину об'єднаної енергосистеми України.

Адміністратор комерційного обліку забезпечує збереження даних щодо фактичного відпуску або відбору, визначає сертифіковані дані комерційного обліку для об'єктів електроенергетики, які включені до реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією, визначає сертифіковані дані на рівні нуля з дати/години припинення та до дати/години відновлення відпуску електричної енергії в контрольовану частину об'єднаної енергосистеми України та забезпечує передачу таких сертифікованих даних адміністратору розрахунків та учасникам ринку електричної енергії за періоди, починаючи з початку введення воєнного стану в Україні.

Учасники ринку електричної енергії не здійснюють купівлю та оплату електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), які включені до реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів,

а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією, за періоди з дати/години припинення та до дати/години відновлення відпуску такими об'єктами електричної енергії в контрольовану частину об'єднаної енергосистеми України.

Сплачені на день набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функціонування енергетичних ринків, конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії та посилення енергетичної стійкості" кошти за електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), якщо такі об'єкти включені до реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією, підлягають поверненню виробниками електричної енергії за періоди з дати/години припинення та до дати/години відновлення відпуску електричної енергії в контрольовану частину об'єднаної енергосистеми України протягом одного місяця з дати виставлення коригувального рахунку відповідним учасником ринку.

У разі якщо внаслідок коригування адміністратором комерційного обліку даних комерційного обліку електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, які включені до реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією, у виробника наявна заборгованість перед гарантованим покупцем, яка дорівнює позитивній різниці між сумою здійсненої гарантованим покупцем оплати та вартістю купленої ним електричної енергії, виробленої на зазначеному об'єкті електроенергетики, наявна заборгованість щодо спожитої електричної енергії на такому об'єкті, наявна заборгованість перед гарантованим покупцем із оплати частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії та вартості відхилення по такому або інших об'єктах електроенергетики виробника, така заборгованість зараховується гарантованим покупцем в односторонньому порядку в погашення заборгованості гарантованого покупця за куплену електричну енергію згідно з виданими гарантованим покупцем первинними документами бухгалтерського обліку (актів купівлі-продажу, актів приймання-передачі та актів коригування до них тощо) відповідно до статті 601 Цивільного кодексу України, з найдавнішим терміном виникнення.

Гарантований покупець здійснює оплату виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції), за електричну енергію, вироблену на об'єктах

електроенергетики, виключно за періоди, які не включені до реєстру по таких об'єктах електроенергетики (які не належать до періодів з дати/години припинення та до дати/години відновлення відпуску електричної енергії в контрольовану частину об'єднаної енергосистеми України), зменшену на суму заборгованості такого виробника перед гарантованим покупцем, яку було погашено шляхом одностороннього зарахування.

Гарантованому покупцю не враховувати фактичні погодинні обсяги відпуску/відбору, добові погодинні графіки відпуску/відбору, обсяги невідпущеної електричної енергії об'єктів електроенергетики або черг будівництва (пускових комплексів), об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів) суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, якщо такі об'єкти включені до реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) та які розташовані на території, тимчасово окупованій Російською Федерацією, та не здійснюють синхронну роботу з контрольованою частиною об'єднаної енергосистеми України при розрахунку відшкодування за відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску/відбору електричної енергії об'єктами електроенергетики або чергами будівництва (пусковими комплексами) від їхніх добових погодинних графіків відпуску/відбору електричної енергії та при розрахунку сальдованого обсягу небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця, спричиненого відхиленнями фактичних погодинних обсягів відпуску/відбору електричної енергії об'єктами електроенергетики або чергами будівництва (пусковими комплексами) виробників та генеруючими установками активних споживачів за "зеленим" тарифом від їхніх погодинних графіків відпуску електричної енергії.

Відшкодування шкоди, заподіяної виробникам електричної енергії, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції), внаслідок тимчасової окупації території України, у повному обсязі покладається на Російську Федерацію як на державу, що здійснює окупацію";

у пункті 16:

в абзаці шостому слова і цифри "до 31 грудня 2026 року" замінити словами і цифрами "до 31 грудня 2029 року";

в абзаці сьомому слова і цифри "до 1 липня 2025 року" замінити словами і цифрами "до 1 липня 2028 року".

13. Розділ VI "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про житлово-комунальні послуги" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами) доповнити пунктом 7² такого змісту:

"7². Тимчасово, на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом трьох років після його припинення чи скасування, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що споживаються у прийнятому в експлуатацію закінченому будівництвом багатоквартирному будинку (об'єкті, черзі, пусковому комплексі), щодо якого наявні чинні технічні умови, але не завершено виконання вимог згідно з технічними умовами, оплачуються замовником, управителем, об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку чи житлово-будівельним кооперативом за тарифами, встановленими для населення.

Обов'язковими умовами для застосування таких тарифів є забезпечення замовником, управителем, об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку чи житлово-будівельним кооперативом загальнобудинковим обліком водопостачання та окремим обліком вимірювання на технічні цілі будинку, побутові потреби власників житлових приміщень та на потреби комерційних приміщень.

У разі виконання таких умов замовник, управитель, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку чи житлово-будівельний кооператив вважається колективним споживачем житлово-комунальних послуг.

Укладення індивідуальних договорів споживача про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з власниками квартир чи комерційних приміщень об'єкта будівництва здійснюється після виконання вимог згідно з технічними умовами на приєднання до систем централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення такого об'єкта будівництва в цілому або окремого багатоквартирного будинку, черги, пускового комплексу".

14. У пункті 1 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 47, ст. 407 із наступними змінами) цифри "2026" замінити цифрами "2028".

15. Шосте речення частини першої статті 17 Закону України "Про енергетичну ефективність" (Відомості Верховної Ради України, 2022 р., № 2, ст. 8; 2024 р., № 39, ст. 246) після слів "розмір економії" доповнити словами "витрат на оплату", а після слів "енергоефективних заходів" – словами "проектів альтернативної енергетики та установок зберігання енергії".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім пунктів 1, 3, 9, 11, абзаців одинадцятого, тридцять першого – тридцять третього підпункту 16 пункту 12 та пункту 14 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2026 року.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

2) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

3. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг:

1) у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом дванадцяти місяців після його припинення чи скасування передати ліцензійні справи суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям;

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

4. Оператору системи передачі протягом 90 календарних днів з дня набрання чинності цим Законом надати учасникам ринку уточнені сертифіковані дані комерційного обліку за об'єктами, включеними до реєстру об'єктів електроенергетики, що здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції), розташовані на територіях, де ведуться (велися) бойові дії, чи тимчасово окупованих Російською Федерацією та не здійснюють синхронну роботу з об'єднаною енергосистемою України, за період з початку введення воєнного стану в Україні.

5. Положення частин тридцять дев'ятої – сорок першої статті 9³ Закону України "Про альтернативні джерела енергії" також застосовуються до правовідносин між учасником ринку електричної енергії та гарантованим покупцем, якщо на день набрання чинності цим Законом такий учасник ринку електричної енергії набув право на підтримку за результатами проведеного аукціону з розподілу квоти підтримки за механізмом ринкової премії.

Президент України

м. Київ
10 лютого 2026 року
№ 4777-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ